

Fylkesmannen
i Oslo og Akershus

Sørum kommune
Postboks 113 Postboks 113
1921 Sørum
1921 Sørum

Miljøvernavdelingen

Tordenskioldsgate 12
Postboks 8111 Dep, 0032 OSLO
Telefon 22 00 35 00
fmoapostmottak@fylkesmannen.no
www.fmoa.no
Organisasjonsnummer NO 974 761 319

Deres ref.:
Deres dato:
Vår ref.: 2016/21399-1 M-FO
Saksbehandler: Simon Haraldsen
Direkte telefon: 22 00 36 52

Dato: 08.11.2016

Oppfølging etter avløpskontroll i Sørum kommune

Fylkesmannen finner at ingen av de tre avvikene som ble avdekket under tilsynet april 2015 kan lukkes. Det er viktig at det settes inn tiltak så raskt som mulig. Ny frist for retting av avvik settes til 1.11 2017. Vi er også bekymret for kommunens bemanningssituasjon fremover, fordi vi fikk opplyst at kommunen er i ferd med å miste 2,5 årsverk på avløpsplanlegging og prosjekt.

Vi viser til vår kontrollrapport fra 20.04.2015 hvor Fylkesmannen fant tre avvik fra utslippstillatelsens krav. Avvikene er nærmere begrunnet og hjemlet i kontrollrapporten fra 2015.

Formålet med møtet den 21.10 2016 var å vurdere om avvikene i kontrollrapporten kunne lukkes. Følgende fra kommunen deltok på møtet:

Navn	Stilling
Ståle Grinaker	Virksomhetsleder kommunalteknikk
Torgeir Alvestad	Virksomhetsleder (overlapper og erstatter Ståle Grinaker når han slutter)
John Ingar Evjemo	Fagleder vann og avløp
Bjørn Viken	VA-ingeniør – kommunalt avløp og avløp spredt bebyggelse

Lite fokus på planarbeid på avløpssektoren

Hovedplan avløp er en overordnet sektorplan for kommunens avløpshåndtering og bør rulleres ofte, gjerne hvert 4. år. Hovedplanen må ha et tilhørende handlingsprogram som danner grunnlaget for virksomhetens innspill til kommunens budsjett og økonomiplan. Gjeldende hovedplan ble utarbeidet i 2002 og har ikke implementert endringer i forskrifter og i utslippstillatelsen fra Fylkesmannen. Det ble opplyst at det ferdigstilles en ny hovedplan i slutten av 2016.

Vi ber om at planen oversendes Fylkesmannen når planen er politisk vedtatt.

Befolkningsveksten og fortettinger gir økt belastning på avløpssystemene samtidig som merkbare klimaendringer gir store vannmengder som skal håndteres på kort tid. Dette tilsier at en bør sette av mer midler og personellressurser til gjennomføring av fornyelsesplanlegging og prosjekter fremover.

Kommunen har i dag en miljørisikovurdering som er mangelfull og en overvannsplan som ikke på plass. Miljørisikovurdering skal legge grunnlaget for et målrettet avløpsarbeid.

For passiv oppfølging av kontrollrapportens avvik

Kravene i utslippstillatelsene om forebyggende handlingsplaner etter miljørisiko, fremmedvann og overvannsplaner er ikke oppfylt. Spesielt i de områder med stor utbygging og kritisk avløpsinfrastruktur blir dette ekstra viktig. Også flomsikringstiltak på utsatte ledningsanlegg må ha høy prioritering.

Etter Fylkesmannens mening har ikke kommunen sørget for å sette inn tiltak mot avvikene som ble avdekket ved tilsynet i 2015. Reduksjon av fremmedvann/overvann til avløpsnett som er ett av kravene er også et uttalt mål i kommunen, men det foreligger i dag kun en overordnet strategi for dette. Strategien bør kunne legge grunnlaget for å utvikle fremmedvann- og overvannsplaner i prioriterte områder av kommunen og dermed oppfylle utslippstillatelsens krav om dette.

For at kommunen skal utvikle sitt arbeid videre innenfor avløpssektoren kreves god gjennomføringskompetanse og faglig erfaring. Vi forutsetter derfor at personellressursene økes og at egenkompetansen styrkes.

Vanskelig bemanningssituasjon

Fylkesmannen ble på møtet informert om at kompetanse og kapasitet ikke vil være tilfredsstillende det neste halvår og kanskje enda lenger frem i tid, da flere erfarne personer på avløpsplanlegging og prosjektering slutter om kort tid. Dette betyr at fagkompetanse og 2,5 årsverk blir borte. Det haster derfor med å ta grep slik at ikke avløpsarbeidet i 2017 blir altfor svekket.

Vi forventer at kommunen holder en stram framdrift for å lukke avvikene, men har gitt kommunen lenger frist enn vanlig med å lukke disse på grunn av bemanningssituasjonen som nå har oppstått i kommunen. Å få utviklet gode planer med handlingsprogram gjennom gode interne planprosesser blir viktig og vil ta tid.

Kommunens eget myndighetsområde

Kommunen har store utfordringer med ca. 800 private anlegg som må oppgraderes eller saneres. Det er i vannforskriften av 2007 satt mål om god vannkvalitet innen 2021. Tiltaksanalysen for vannområde Leira-Nitelva viser at opprydding i avløp spredt bebyggelse er et av de viktigste innsatsområdene for måloppnåelse. Med så mange oppryddingsobjekter igjen står kommunen ovenfor et stort og arbeidskrevende arbeid frem mot 2021.

Det må også avklares om Rånåsfoss kommunale renseanlegg skal oppgraderes eller nedlegges med overføring til Midtre Romerike avløpsselskap IKS. Dette er et anlegg som ligger under

kommunens myndighetsområde. Bakgrunnen for at vi tar opp kapittel 12- og 13 anlegg i forurensningsforskriften er at Fylkesmannen etter forurensningsloven har fått mulighet til å etterse hvordan kommunene følger opp sin egen avløpsmyndighet.

Konklusjon:

På grunn av den vanskelige bemanningssituasjonen kommunen vil komme opp i om kort tid settes ny frist til **1.november 2017** på å lukke de tre avvikene fra Fylkesmannens kontrollrapport.

Informasjon om gebyr for utført kontroll

Arbeidet med å følge opp kommunens avvik og møtet med kommunen er å betrakte som etterkontroll i forhold til avløpskontrollen fra 2015.

Fylkesmannen skal innkreve gebyr for sitt kontrollarbeid, jf. forurensningsforskriften kapittel 39. Kommunens avløpsvirksomhet er plassert i risikoklasse 3 og i følge gebyrene medfører dette et gebyr på kr. 12.500.- til statskassen. Faktura vil bli ettersendt av Miljødirektoratet.

Med hilsen

Anne-Marie Vikla
fylkesmiljøvernssjef

Simon Haraldsen
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Kopi til:

Sørum kommune v/ rådmann Postboks 113 1921 Sørum

